Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ГАЛОЎНАЕ КІРАЎНІЦТВА АДЗІНАЙ ГІДРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ пры НКЗ БССР

ДЭКАДНЫ БЮЛЕТЭНЬ

Адрас рэдакцыі: Менск, Карла Маркса, 48, Галоўнае Кіраўніцтва АГМС БССР.

№ 17 (151) | 11—20 чэрвеня | 1934 г.

ЗМЕСТ

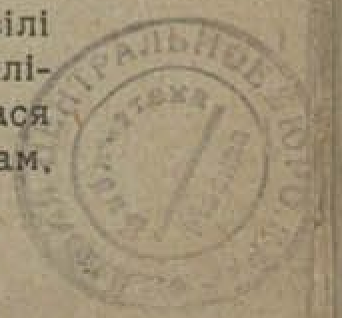
Агляд надвор'я за дэкаду з 11 па 20 чэрвеня 1934 года

Цыкланічная дзейнасць, якая праходзіла праз Ісландыю і Скандынавію на Ленінградскую вобласць і Барэнцава мора ў першую дэкаду чэрвеня, працягвае адбывацца і ўсю другую дэкаду. Усяго ў гэтым напрамку праходзіла пяць цыклонаў, якія і ўтваралі ветранае з ападкамі надвор'е на працягу ўсей дэкады.

З праходам гэтых цыклонаў праходзілі і розныя паветраныя масы, якія выклікалі рэзкія змены надвор'я.

У першыя два дні дэкады праз тэрыторыю БССР праходзілі цёплыя і вільготныя масы морскага палярнага паветра, якое выклікала мошчную кучавую воблачнасць, у выніку чаго наглядалася выпадзенне ападкаў навальнічнага характару—месцамі з градам.

Табліца вынікаў метэаралагічных на

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Тэмпература паветра															Адносная вільготн. паветра ча 13 г. у %%
			11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	—	Сярэдняя	Нармальн.	Максімальная	Мінімальная	Чысло, калі нагляд. мінімум	
I. Паўночны (вазёрны)	2	Дрыса	15	13	17	16	12	12	14	14	15	—	—	15	—	25	2	17	44
	3	П. лацк	16	12	16	18	14	12	14	13	16	20	—	15	16	24	3	17	51
	—	Вялікія-Лукі	15	11	16	18	14	11	13	13	16	18	—	14	—	24	1	17	49
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова - Каралёва	15	10	16	17	16	10	12	12	16	18	—	14	16	23	3	17	58
II. Пераходны (вадападзельны)	8	Лепель	16	13	16	18	14	12	13	13	17	19	—	15	—	24	6	13	46
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў	17	13	16	18	16	12	9	14	18	20	—	15	17	28	4	13	48
	16	Менск	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	17	—	—	—	—
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка	17	14	15	17	16	11	12	14	18	19	-	15	17	24	6	13	56
	25	Асіпавічы	20	15	16	19	19	11	14	14	19	21	—	17	17	27	6	17	43
	10	Орша	17	13	16	19	17	11	13	12	17	19	-	15	17	24	4	17	54
	19	Горкі	17	12	15	18	19	—	12	11	17	18	—	15	17	24	4	13	55
III. Цэнтральны (раўніны)	89	Клічаў	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак	18	15	16	18	17	11	13	15	19	20	—	16	—	26	4	17	59
	30	Мар.-Сосны	19	16	14	17	16	11	13	15	18	20	—	16	18	26	4	13	55
	21	Магілеў	18	12	16	19	16	10	13	12	17	19	—	15	17	25	5	13	61
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў	16	14	15	18	20	10	12	12	18	18	-	15	17	25	5	13	57
	191	Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	31	Турск	18	14	15	17	18	10	12	12	18	18	—	15	17	24	6	13	59
	32	Жлобін	18	15	16	19	19	10	13	13	19	19	—	16	17	25	7	13	54
IV. Паўднёвы (нізіны)	33	Жыткавічы	19	17	14	18	18	11	13	15	17	20	—	16	18	27	7	18	45
	37	Калінкавічы	20	18	18	18	19	10	13	14	19	20	—	17	18	26	7	17	51
	39	Лельчыцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	83	Барба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	38	Гомель	18	17	16	19	20	11	13	14	19	20	—	17	18	25	7	13	50
	35	Васілевічы	19	17	15	18	19	—	—	—	—	20	—	16	18	27	5	18	57
	40	Людвічава	19	18	16	18	20	11	12	15	18	20	—	17	18	26	6	18	47

ых назіранняў за 11—20 чэрвеня 1934 г.

Чысло, калі нагляд. мінімум	Адносная вільготн. паветра ў 13 г. у %	Тэмпература паверхні глебы			Ападкі ў мм												Метэаралагічная з'ява (у дужках адзначаны чыслы)
		Максімал.	Мінімальн.	Чысло, калі нагляд. мінімум	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	—	Сума	
17	44	—	—1	17	..	..	..	..	..	..	..	3.0	9.0	0.4	—	12.4	граза (11), туман (20)
17	51	—	—	—	6.0	..	..	..	..	..	3.0	7.0	..	0.3	—	16.3	граза (11, 18)
17	49	—	3	17	0.6	..	..	..	..	..	0.5	3.0	..	..	—	4.1	граза (11), бура (13)
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	58	—	0	13	6.0	..	..	..	0.6	..	1.0	9.0	..	..	—	16.6	—
13	46	—	7	17	17.0	..	..	..	..	..	4.0	8.0	..	3.0	—	29.0	граза (13)
—	—	—	—	—	3.0	..	..	..	..	..	4.0	0.3	..	1.0	—	8.3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	48	—	—	—	4.0	..	..	..	..	..	4.0	6.0	..	2.0	—	16.0	туман
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	56	39	3	17	3.0	..	..	..	0.2	.	1.0	5.0	..	3.0	—	12.2	граза (13)
17	43	—	7	17	4.0	0.1	..	..	2.0	..	..	3.0	..	0.2	—	9.3	граза (11)
17	54	—	6	17	0.6	..	..	..	5.0	0.1	1.0	6.0	0.1	0.6	—	13.4	—
13	55	42	4	13	1.0	..	..	..	7.0	1.0	0.1	10.0	..	0.1	—	19.2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	59	—	2	13	..	2.0	..	..	1.0	..	..	..	..	0.6	—	3.6	—
13	55	—	1	13	1.0	0.4	..	..	16.0	0.5	..	0.5	..	3.0	—	21.4	—
13	61	—	—	—	10.0	1.0	..	..	9.0	0.3	0.1	5.0	..	..	—	25.4	граза (11, 15)
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	57	—	—	—	4.0	..	..	..	8.0	0.6	..	7.0	..	..	—	19.6	граза (11, 19)
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	59	40	5	18	2.0	1.0	..	..	9.0	1.0	..	3.0	..	..	—	16.0	—
13	54	—	—	—	3.0	6.0	..	..	4.0	0.1	..	3.0	..	..	—	16.1	граза (11, 12)
18	45	—	—	—	1.0	..	..	..	2.0	0.1	..	0.1	0.1	..	—	3.3	туман (20), граза (11)
17	51	—	4	17	2.0	1.0	1.0	..	4.0	..	..	1.0	7.0	..	—	16.0	граза (19), град (19)
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	50	37	4	18	3.0	5.0	..	..	6.0	2.0	..	2.0	1.0	..	—	19.0	граза (11, 12)
18	57	—	4	18	0.2	..	..	..	4.0	..	..	0.4	0.2	..	—	4.8	—
18	47	56	4	18	..	..	..	..	3.0	4.0	..	0.4	0.1	0.1	—	7.6	—

Табліца вынікаў метэаралаг. назіранняў за 11—20 чэрвеня 1934 г.

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Вецер: Пераважаючы — Напрамак	Вецер: Пераважаючы — Хуткасць	Вецер: З максім. хуткасцю — Напрамак	Вецер: З максім. хуткасцю — Хуткасць	Інсаляцыя ў %%	Сярэдняя воблачнасць у 10-балавай сістэме — Агульная	Сярэдняя воблачнасць у 10-балавай сістэме — Ніжняя	Сярэдні стан паверхавага пласта глебы (на глыб. 10—15 см)
I. Паўночны (вазёрны)	2	Дрыса	W	4	N	10	—	6	6	вільготная
	3	Полацк	W	4	N	7	—	6	6	„
	—	Вялікія Лукі	SW	4	SW	14	—	6	6	„
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—
	84	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва	NE	4	—	6	49	5	5	вільготная
II. Пераходны (вадападзельны)	8	Лепель	W	4	N	7	—	6	6	вільготная
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—
	13	Барысаў	SW	2	N	10	—	9	6	вільготная
	16	Менск	—	—	—	—	—	—	—	—
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Мар'іна-Горка	W	4	N	12	—	6	6	вільготная
	25	Асіпавічы	N	4	N	10	—	6	3	„
	10	Орша	W	2	W	4	—	6	6	вільготная
	19	Горкі	SW	4	SW	7	—	6	3	„
III. Цэнтральны (раўнінны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—
	28	Слуцак	W	4	W	12	—	6	6	—
	30	Мар'іна-Сосны	W	—	W	—	—	4	4	—
	21	Магілеў	SW	2	N	7	—	6	6	сухая
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў	W	4	NW	9	—	5	5	вільготная
	191	Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	—
	31	Турск	SW	4	NW	7	—	8	6	вільготная
	32	Жлобін	SW	4	SW	10	—	6	6	„
IV. Паўднёвы (нізінны)	33	Жыткавічы	SW	4	N	7	—	8	6	сухая
	37	Калінкавічы	W	1	NE	7	—	6	3	вільготная
	39	Лельчыцы	—	—	—	—	—	—	—	—
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	—
	83	Барба	—	—	—	—	—	—	—	—
	38	Гомель	N	4	N	7	—	6	6	вільготная
	35	Васілевічы	SW	4	NW	7	—	6	6	„
	40	Людвінава	W	4	NW	7	—	9	8	—

У далейшыя дні—13-га і 14-га чэрвеня з захаду ўваходзіць маса кантынентальна-палярнага паветра, якая ў гэтыя дні стварыла сухое і яснае надвор'е з вялікім сутачным ходам тэмпературы. днём яны даходзілі да +23 +24 градусаў, а ноччу апускаліся за +4 +5 градусаў. 15 чэрвеня на змену гэтай масе ўваходзіць з захаду яшчэ больш цёплая маса морскага палярнага паветра. Максімальныя тэмпературы ў гэты дзень яшчэ больш павысіліся і дасягалі да +24 +25 градусаў, а ноччу зніжаліся толькі да +10 +11 градусаў.

16-га, 17-га і 18-га чэрвеня тэрыторыя БССР знаходзілася пад уплывам халодных мас морскага арктычнага паветра, якое прыйшло да нас з паўночнага захаду і дало паніжэнне тэмпературы ўдзень да +14 +15 градусаў, а ноччу да +3 +4 градусаў, у выніку чаго ўтварылася няўстойлівае надвор'е з навальнічнымі дажджамі ў многіх месцах БССР.

19-га і 20-га чэрвеня з паўднёвага захаду ўваходзіць цёплае субтрапічнае паветра, якое дало рэзкую змену надвор'я. Тэмпература паветра ў паўднёвых раёнах зразу павысілася да +27 +28 градусаў, а таксама павялічылася воблачнасць да сплашной з выпадзеннем праходзячых ападкаў.

Такім чынам гэтую дэкаду можна характарызаваць няўстойлівым надвор'ем з праходзячымі ападкамі навальнічнага характару.

Харлап.

Метэаралагічная характарыстыка за 11—20 чэрвеня 1934 г.

Тэмпература паветра на працягу гэтай дэкады хісталася некалькі разоў. У першы дзень была даволі высокая ад 15 да 20°, 12-га значна знізілася, за выключэннем паўднёвай зоны, да 11—15°, у наступныя дні зноў павысілася да 13—20°. 16-га па ўсёй тэрыторыі БССР т-ра панізілася да 10-12°, а ў наступныя дні зноў пачала пастутова павышацца і к канцу дасягнула 18—21°.

Сярэднія дэкадныя т-ры хісталіся ад 15 да 17° і такім чынам былі на 1-2° ніжэй нармальных т-р для гэтай дэкады.

Максімальная т-ра хісталася ад 24 да 28°, а мінімальная (у будцы) на тэрыторыі БССР—ад 2 да 7°. У Дрысе на паверхні глебы адзначан замаразак.

Ападкаў выпала ад 3 да 20 мм. Выключэннем з'яўляюцца толькі два пункты, у якіх выпала больш: Лепель—29 мм і Магілеў—25 м. У большасці ападкі хісталіся ад 10 да 15 мм. Вельмі малыя колькасці адзначаны ў наступных пунктах: Слуцку (каля 4 мм), Жыткавічах (3,3 мм) і ў Васілевічах (каля 5 мм.) Выпадалі ападкі дробнымі колькасцямі і пераважна 11, 15 і 18 чысла. 11 чысла большасць станцый адзначылі навальніцы.

Вятры пераважалі заходнія і паўднёва-заходнія з хуткасцю ад 1 да 4 м/сек.

Воблачнасць хісталася каля 60% агульнага пакрыцця неба.

Н. Малішэўская.

Табліца вынікаў метэаралагічных … на…

Кліматычны раён	№№ па карце	Назва станцый	Тэмпература паветра: Сярэдняя	Адхіленне ад нормы	Макс'мал.	Дата	Мінімальная	Дата	Адносная вільг. у %: Сярэдняя	Мінімальная	Тэмпература на паверхні глебы: Мінімальная	Дата	Лік дзён з тэмператур. глебы ≤0°	Ап…: Сума	Норма	а… Лі… ≥ 0.1 мм
I. Паўночны (вазёрны)	2	Дрыса	13.9	—	28.6	19	0.9	29	70	30	—1.0	26	1	55	—	15
	3	Полацк	14.3	+2.2	28.4	19	2.5	27	65	25	—	—	—	63	49	16
	—	Вялікія Лукі	13.9	—	27.8	19	0.4	31	70	25	1.1	25	0	57	—	11
	68	Гарадок	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	Сураж	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	Нова-Каралёва	14.2	+2.5	28.1	19	1.6	27	65	35	—2.5	27	8	62	55	14
II. Пераходны (вадападзельны)	8	Лепель	14.4	—	28.8	19	2.3	27	65	25	—	—	—	50	50	16
	75	Плешчаніцы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	—	14
	70	Бобр	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52	—	14
	13	Барысаў	14.6	+2.0	28.9	3	2.5	27	70	30	—	—	—	51	53	13
	16	Менск	14.6	+2.1	28.2	3	2.5	25	65	30	2.1	30	0	55	56	14
	93	Бярэзіна	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—	11
	23	Мар'іна-Горка	14.5	+1.8	28.1	3	1.5	26	65	30	1.1	28	0	41	55	13
	25	Асіпавічы	15.5	+2.1	31.1	3	2.2	28	65	25	2.6	28	0	53	—	14
	10	Орша	14.7	+2.3	29.3	19	2.1	27	70	35	1.0	27	0	51	60	17
	19	Горкі	14.4	+1.9	28.3	19	0.4	28	65	30	1.3	28	0	21	50	11
III. Цэнтральны (раўнінны)	89	Клічаў	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	—	13
	28	Слуцк	14.5	—	28.0	3	1.1	27	75	35	0.5	26	0	66	—	14
	30	Мар.-Сосны	14.8	+0.9	29.1	3	—1.0	13	65	20	—	—	—	75	—	16
	21	Магілеў	15.0	+2 1	28.8	19	1.7	28	65	30	—	—	—	42	57	16
	73	Чавусы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Чэрыкаў	15.3	+2.0	29.9	19	2.4	28	65	30	—	—	—	24	48	10
	191	Касцюковічы	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	10
	31	Турск	15.1	+1.7	28.6	19	2.2	29	65	30	2.4	28	0	35	—	10
	32	Жлобін	15.9	+2.9	29.4	19	2.2	28	65	25	—	—	—	41	—	10
IV. Паўднёвы (нізінны)	33	Жыткавічы	15.4	+1.2	29.9	3	2.6	31	65	20	—	—	—	50	—	13
	37	Калінкавічы	15.9	+1.7	29.6	18	2.1	13	65	25	1.5	29	0	25	57	11
	39	Лельчыцы	15.6	—	29.6	3	1.6	31	60	20	—	—	—	27	—	12
	85	Чачэрск	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	10
	83	Барба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	10
	38	Гомель	16.2	+2.4	30.8	19	2.5	28	60	25	0.4	28	0	24	—	10
	35	Васілевічы	15.7	+1.7	29.2	18	2.0	28	60	20	—1.0	13	1	24	60	9
	40	Людвінава	16.3	+1.8	30.2	18	1.8	28	60	25	—0.8	28	2	19	—	7

назіранняў за май месяц 1934 г.

Апкіў мм: Лік дзён з ападкамі ≥ 0.1 мм	≥ 0.5 мм	≥ 1.0 мм	≥ 2.0 мм	≥ 5.0 мм	≥ 10.0 мм	≥ 20.0 мм	Вецер: Пераважаючы напрамак	Сярэдняя хуткасць	Воблачн. у 10-балавай сістэме: Агульная	Ніжняя	Інсаляцыя ў % % магчымай	Лік дзён: Ясных	Пахмурных	З туманам	З расой	З градам	З навальніцай
15	11	8	7	4	1	1	W	4.0	5 0	3.9	—	7	7	0	—	2	4
16	14	12	9	5	1	0	W	3.8	5.5	4.2	—	7	9	1	—	2	3
11	8	8	6	4	2	0	SE	4.1	6 1	3.4	—	5	11	0	—	1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	11	11	8	4	3	0	W	3.7	5.1	3.3	56	6	9	1	—	1	2
16	14	11	8	3	1	0	W	3 8	5.2	3.5	—	8	6	1	—	5	3
14	12	11	6	3	0	0	—	—	—	—	—	—	—	0	—	0	1
14	14	11	9	1	0	0	—	—	—	—	—	—	—	0	—	3	0
13	11	10	10	4	0	0	SW	2.9	4.7	3.3	—	7	5	1	—	6	4
14	12	9	8	5	2	0	W	3.0	4.5	3.0	--	8	5	0	—	3	4
11	9	7	4	4	0	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	8	8	6	3	1	0	W, NW	4.0	5.0	2.9	—	3	5	1	—	0	2
14	11	10	8	5	1	0	NW	3.2	4.5	2.8	—	8	4	0	—	5	4
17	13	11	9	4	1	0	NW	2.6	5.2	2.2	—	6	7	0	—	2	5
11	10	8	2	1	0	0	NW	3.7	5.4	2.9	—	7	6	2	—	1	4
13	13	10	6	3	1	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	11	9	8	3	1	1	W	4.2	5.2	3.2	—	6	8	1	—	0	4
16	14	11	11	6	2	0	E	3.1	3.7	—	—	7	2	1	—	3	4
16	14	11	7	3	1	0	SE	3.2	5.6	3.5	—	7	7	0	—	0	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-
10	8	6	4	1	0	0	W	3.7	4.7	4.2	—	4	3	1	—	1	3
10	8	5	4	1	1	0	—	—	—	—	—	—	—	1	—	0	1
10	6	6	5	3	2	0	W	4.4	—	—	—	—	—	1	—	0	4
10	8	7	6	3	3	0	E	4.0	4.2	2.7	—	8	2	0	—	0	5
13	12	9	8	3	1	0	EW	3.6	5.9	3.1	—	3	9	1	—	2	6
11	8	7	3	1	1	0	W	3.8	3.8	2.7	—	10	3	0	—	3	4
12	8	7	6	2	0	0	W	3.2	4.1	3.0	—	9	3	1	—	3	4
10	9	7	4	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—	0	—	1	3
10	10	10	7	1	0	0	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
10	8	7	6	1	0	0	W	3.3	4.4	2.9	—	9	3	0	—	0	0
9	8	7	6	1	0	0	W	3.4	4.4	3.3	—	10	5	2	—	0	4
7	5	4	3	2	0	0	W	3.7	4.8	1.2	—	8	5	2	—	0	0

Сельска-гаспадарчая гідрамет. характарыстыка за 11—20 чэрвеня 1934 г.

Даволі цёплае надвор'е і дастатковая вільготнасць глебы ў паўночнай і заходняй частках рэспублікі былі цалкам спрыяючымі для паспяховага развіцця с/г культур у паўднёвай частцы, дзе на працягу трох апошніх месяцаў адчуваецца недахоп ападкаў, у звязку з істашчэннем запасаў вільгаці ў глебе, умовы росту с. г. раслін былі некалькі горшыя.

К канцу дэкады азімае жыта ў паўднёвых раёнах знаходзіцца ў фазе наліва, у паўночных—красавання. Азімая пшаніца—красавання і калашэння. Яравыя зернавыя знаходзяцца пераважна ў фазе калашэння. Лён—утварэння суквеццяў. Становішча пасеваў метстанцыямі адзначаецца як здавальняючае.

На працягу дэкады праводзіліся наступныя с. г. працы: заворванне папару, праполка зернавых і ільну, акучванне бульбы, касьба лугоў і канюшыны і інш. Выкананню гэтых прац умовы надвор'я спрыялі. Метстанцыя Дрыса адзначае 17 чэрвеня прымаразак на паверхні глебы.

В. Стэфановіч.

Метэаралагічная характарыстыка за май 1934 г.

Тэмпература паветра за май месяц хісталася ў сярэднім ад 14 да 16⁰, павялічваючыся з поўначы на поўдзень і ў параўнанні з нармальнай была вышэй на 1⁰—2,⁰5. Асабліва высокія тэмпературы трымаліся на працягу 2-х першых дэкад. Сярэдняя сутачная тэмпература ў гэты час месцамі перавышала 20⁰. У апошняй дэкадзе наглядалася значнае пахаладанне. Сярэднія сутачныя тэмпературы знізіліся да 6-8⁰, мінімальныя тэмпературы ў гэты час хісталіся каля 1-2,⁰5. Максімальныя хісталіся ад 28 да 31⁰.

На глебе месцамі наглядаліся прымаразкі.

Вільготнасць паветра была вельмі нізкай, асабліва ў пачатку і сярэдзіне месяца.

Ападкі размеркаваліся наступным чынам: у паўночнай і пераходнай зонах выпала ў большасці ад 40 да 60 мм. Выключэннем з'яўляюцца толькі Бярэзіна (35 мм) і Горкі (21 мм).

У цэнтральнай і паўднёвай зонах выпала каля заходняй мяжы ад 50 да 75 мм, на астатняй тэрыторыі выпала значна менш—ад 20 да 40 мм.

Нармальнае для мая месяца выпадзенне 50—60 мм ападкаў.

На працягу месяца ападкі размеркаваліся вельмі няроўнамерна. Амаль уся іх маса выпала ў сярэдзіне (14-га і 15 чысла) і ў канцы месяца. Першая палова месяца была надзвычайна сухой, месцамі нават зусім без ападкаў.

Вятры пераважалі заходнія і паўночна-заходнія, з сярэдняй хуткасцю каля 4 м/сек.

Воблачнасць хісталася ад 40 да 55% агульнага пакрыцця неба. Ясных дзён была значная колькасць, у большасці 7-8, а месцамі і да 10.

Н. Малішэўская.

Сель-гасп. гідраметэаралагічная характарыстыка вясны 1934 года.

Галоўнымі гідраметэаралагічнымі фактарамі, уплываючымі на паспяховае правядзенне веснавога севу, прарастанне насення і развіццё маладых усходаў, а таксама і на аднаўленне вегетацыі азімых, з'яўляюцца наступныя: павышэнне тэмпературы паветра і глебы, запас вільгаці ў глебе і зварот халадоў з прымаразкамі.

Як-жа з пункту гледжання камбінацыі гэтых фактараў характарызуецца вясна 1934 г.? Пераход да сярэднесутачнай тэмпературы праз 0° у бок павышэння, а значыцца і пачатак канчатковага снегатаяння, амаль па ўсёй тэрыторыі рэспублікі адбыўся 14 сакавіка, за выключэннем паўднёвай зоны, у якой снегатаянне пачалося з 10 сакавіка. Сярэднія шматгадовыя тэрміны для паасобных кліматычных зон наступныя:

Паўночная зона паміж 26—30 сакавіка, Новае-Каралёва 30 сакавіка

Цэнтральная зона паміж 20—26 сакавіка, Менск 22 сакавіка

Паўднёвая зона паміж 18—23 сакавіка, Васілевічы 19 сакавіка.

Снег канчаткова знік з поля каля 15 сакавіка на поўдні, каля 29 сакавіка на поўначы. Снегавы перыяд зімы з 1/XII-33 г. па 10/III-34 г. даў ападкаў па паўночнай зоне ад 80 да 110 мм пры норме за гэты час 95—110 мм і па паўднёвай 49—70 мм пры норме 105—110 мм.

Пераход сярэдне-сутачнай тэмпературы праз +5° у бок павышэння, што азначае пачатак магчымага вегетацыйнага перыяду і пачатак вегетацыі азімых, адбыўся 14—18 красавіка на поўдні і 16 красавіка на поўначы. Сярэднія шматгадовыя даты для паўднёвай зоны 8—12 красавіка (Васілевічы—9 красавіка), для поўначы 15—19 красавіка (Н.-Каралёва—19 красавіка).

Красавік характарызуецца высокімі тэмпературамі на 3°—3°,5 вышэй нормы. Ападкаў выпала ў паўночнай зоне ад 23 (Асвейца) да 54 мм (Новае Каралёва), пераважна ад 25 да 40 мм пры норме 30 мм, а ў паўднёвай ад 7 да 28 мм, пераважна менш 15 мм пры норме 40—45 мм. На працягу першых двух дэкад мая тэмпература працягвала ўздымацца і была ў першую дэкаду на 7—10°, а ў другую на 3-4° вышэй нормы. У 3-ю дэкаду мая тэмпература знізілася і была на 4—6° ніжэй нормы.

Ападкаў за май выпала ў паўночнай зоне ад 46—66 мм пры норме 50 мм. У паўднёвых раёнах пераважна каля 20 мм пры норме 55—60 мм. У першую і другую дэкаду чэрвеня тэмпература ў параўнанні з апошняй дэкадай мая некалькі паднялася, але яшчэ заставалася на 2° ніжэй нормы. Ападкі ў чэрвені выпадалі вельмі няроўнамерна.

Аналізуючы ход вясны 1934 года, патрэбна адзначыць:

1) Пералом на вясну (пачатак снегатаяння) адбыўся: на 12—16 дзён на поўначы і на 8—13 дзён на поўдні раней сярэдніх шматгадовых тэрмінаў і прыблізна ў той-жа тэрмін, як і ў 1933 г.

2) Пачатак вегетацыйнага перыяду (пераход тэмпературы праз +5°) і аднаўленне вегетацыі азімых адбылося на поўначы

ў сярэднія шматгадовыя тэрміны, а на поўдні на 20 дзён раней гэтых тэрмінаў.

У параўнанні з 1933 г. на поўначы раней на 15 дзён і на поўдні на 32 дні.

3) Пасеў яравых: пшаніцы, аўсу, ячменя пачаўся ў канцы трэцяй дэкады сакавіка на поўдні і ў канцы першай дэкады красавіка на поўначы (дзён на 10—20 раней шматгадовых тэрмінаў).

4) Пачынаючы з 2-й дэкады сакавіка і да канца 2-й дэкады мая на ўсёй тэрыторыі рэспублікі тэмпература трымалася значна вышэй нормы ў той час, як у гэты перыяд 1933 г. яна была значна ніжэй нормы.

5) Наглядаўшыяся пахаладанні ў апошнюю дэкаду мая і ў першую палову чэрвеня не былі шкоднымі для палявых культур і былі спрыяючымі, як фактар, затрымліваючы развіццё шкоднікаў сель-гас. культур.

6) Тэмп прыросту эфектыўных тэмператур (сума сярэдне-сутачных тэмператур вышэй $+5^0$, пры якой адбываецца вегетацыя большасці раслiннасці), у 1934 г. значна перавышаў прырост іх у 1933 г. Так сума эфектыўных тэмператур раўнялася:

	На 30 красавіка		На 31 мая	
	1934 г.	1933 г.	1934 г.	1933 г.
Новае-Каралёва	105^0	7^0	389^0	159^0 (паўн. зона).
Менск	144^0	13^0	441^0	202^0 (цэнтр. зона).
Васілевічы	190^0	23^0	518^0	252^0 (паўдн. зона).

7) Цёплае надвор'е красавіка і першай паловы мая спрыяла хуткаму і добраякаснаму правядзенню палявых сель-гаспадарчых работ і сева, а разам з дастатковай вільготнасцю глебы стварала ўмовы хуткаму і дружнаму прарастанню насення. Толькі ў паўднёвых раёнах к канцу красавіка, а ў цэнтральнай частцы рэспублікі ў першую палову мая пачаў адчувацца недахоп вільгаці (малая колькасць ападкаў), выклікаўшы перасыханне паверхоўага слою глебы, што стварала неспрыяючыя ўмовы для маладых усходаў, нездолеўшых яшчэ дастаткова ўкараніцца. Выпаўшыя 14—16 мая ападкі па ўсёй тэрыторыі БССР стварылі здавальняючыя ўмовы для далейшай вегетацыі як азімых пасеваў, яравых, так і лугавой і пасцбішчнай раслiннасці.

8) Характар выпадзення ападкаў як у красавіку, так і ў маі ў большасці выпадкаў насіў спакойны роўнамерны характар. Толькі ў маі выпалі ападкі ліўнявога характару з грозамі і градам, прычым пашкоджанняў імі пасеваў метстанцыямі не адзначана, за выключэннем града, меўшага месца 11/VI над Менскам, які нанёс частковае пашкоджанне ў некаторых прыгарадных калгасах.

9) Выпаўшая колькасць ападкаў у паўночнай і цэнтральнай зонах была зусім дастатковая.

У паўднёвай зоне за ўвесь гэты перыяд, так і ў асобныя месяцы—красавік—май, колькасць ападкаў выпала значна ніжэй нормы. Асабліва малая колькасць выпала ў раёнах Хойніцкім, Нараўлянскім, Церахоўскім.

В. Стэфановіч.

Вынікі праверкі назіранняў над навальніцамі.

Перш за ўсё трэба сказаць некалькі слоў адносна агульных недахопаў, якія ўласцівы большасці назіранняў.

1) Шэраг назіральнікаў не адзначае, якая з'ява наглядалася: ці навальніца была блізкая ці далёкая, ці зарніца ці град, а адзначаюць толькі час пачатку і канца з'явы.

2) Некаторыя не адзначаюць выгляду ападкаў, выпадаючых за час навальніцы (дождж, град, крупа), а толькі працягласць ападкаў.

3) Графа 3-я часта астаецца незапоўненай або запаўняецца няправільна. Напрыклад, назіральнік адзначае блізкую навальніцу, а найменшая працягласць паміж маланкай і громам 15 секунд, або адзначае далёкую навальніцу, а працягласць 3 сек.

4) Графа 8-я запаўняецца таксама няправільна. Часцей усяго запісваецца ўся колькасць ападкаў, выпаўшых за гэтыя суткі, а не толькі за час навальніцы.

5) Большасць назіральнікаў не робяць апісанняў навальніц, пашкоджанняў, зробленых імі, і г. д.

Шэраг назіральнікаў лічаць, што калі навальніц не было на працягу месяца або было мала, адна, дзве, то шкода і таблічку для гэтага псаваць.

Так глядзець на гэта нельга, бо калі адзначана, што навальніц не было, то гэта ёсць таксама назіранні, неабходныя для поўнага вывучэння навальнічнай дзейнасці.

Трэба адзначыць, што назіранні над навальніцамі пасылаюцца вельмі неакуратна, атрыманы ў красавіку толькі ад 105 станцый, а ў маі ад 85.

Прагляд назіранняў выявіў, што шэраг назіральнікаў дрэнна знаёмы з інструкцыяй або, магчыма, для іх цяжка разабрацца ў шэрагу пытанняў. У такім выпадку, калі назіральніку штонебудзь незразумела, тады патрэбна звяртацца да нас, каб атрымаць тлумачэнні на незразумелыя пытанні.

Наогул патрэбна адзначыць, што нашы назіральнікі глядзяць на назіранні над навальніцамі, як на дадатковыя (паміж іншым), робяць пропускі і інш. у той час як гэтыя назіранні з'яўляюцца вельмі важнымі для шэрагу галін народнай гаспадаркі і ў першую чаргу для сельскай гаспадаркі.

Н. Малішэўская.

Агляд навальнічнай дзейнасці за красавік і май 1934 г.

Звычайна першая навальніца ў БССР прыпадае на апошнюю дэкаду красавіка—першую дэкаду мая.

У гэтым годзе першая навальніца шмат дзе наглядалася ў перыядзе з 9 па 11 красавіка, а месцамі нават і 7. Пасля гэтага навальнічная дзейнасць да 19 красавіка зусім спынілася.

19-га па ўсёй БССР прайшлі навальніцы, якія месцамі дасягалі значнай сілы і праходзілі разам з ліўнямі і градам. Па звесткам большасці метэаралагічных станцый пашкоджанняў гэтыя навальніцы не прынеслі. Толькі месцамі адзначана, што маланкай разбіта некалькі дрэў, а каля паста Рухава (Стара-Дарожскі р-н) спалена два будынкі.

У наступныя дні 20-га і 21-га ў большасці месц, за выключэннем паўднёвай зоны, таксама адзначаліся навальніцы. 24-га і 25-га навальнічная дзейнасць зноў успыхнула пераважна на паўночным усходзе (Аршанскі, Магілеўскі р-ны) і на поўдні БССР. Шмат дзе разам з навальніцамі адзначана выпадзенне граду, з якога пашкоджанняў таксама амаль не было.

Каля паста Латыголічы (Лепельскі р-н) навальніцай спаліла пуню з с.-г. інвентаром.

Такім чынам на працягу красавіка вылучаюцца тры навальнічныя перыяды; 10-11-га, 19-21-га і 24-25-га.

Наступная таблічка дае ўяўленне аб агульнай колькасці дзён з навальніцамі за красавік. У першым радку стаіць колькасць дзён з навальніцамі, у другім колькасць станцый, адзначыўшых адпаведную колькасць дзён, у трэцім тая-ж колькасць станцый выражана ў %.

Лік дзён з навальніцамі	0	1	2	3	4	5	6	Сума
Лік станцый . .	2	25	34	19	11	4	2	97
Лік станцый у %% .	2	26	35	20	11	4	2	100

З таблічкі відаць, што большасць станцый—81% адзначае ад 1 да 3 дзён з навальніцамі. Магчыма, што колькасць станцый, на якіх зусім навальніц не наглядалася, некалькі-бы павялічылася, у тым выпадку, каб усе станцыі даслалі нагляданні. Але некаторыя назіральнікі лічаць, што калі навальніц не было, то і паведамляць няма аб чым.

У маі навальнічная дзейнасць некалькі ўзмацнілася. Значныя навальніцы, ахапіўшыя ўсю БССР, наглядаліся ў паўночнай палове 2-га і 3-га, а ў паўднёвай—1-га і 2-га. Месцамі, пераважна ў паўночнай палове БССР—навальніцы наглядаліся 4-га і 5-га. Наогул трэба сказаць, што ў паўночнай палове ў гэты час навальнічная дзейнасць была інтэнсіўнай. 2-га мая шмат дзе выпаў град, але пашкоджанняў пасевам не зрабіў.

У наступныя дні да 14-га навальніц зусім не наглядалася, 14-га, а дзе і 15-га па ўсей БССР прайшла плынь навальніц за выключэннем паўночнай кліматычнай зоны, у якой іх за гэты час амаль не наглядалася.

Адзначаны наступныя пашкоджанні: пост Бірчукі (Пухавіцкі р-н)—спаліла сарай, п. Горкі (Старобінскі р-н), п. Рагінь (Буда-Кашалёўскі р-н)—разбіла некалькі дрэў.

15-га месцамі адзначаны сільныя вятры і буры.

З наступных дзён некалькі вылучаецца сваімі навальніцамі 19-е числа, а потым наглядаліся навальніцы ў розныя дні (24-га, 17-га, 29-га), але не ахаплялі значнай тэрыторыі.

Каб скласці ўражанне аб агульнай колькасці дзён з навальніцамі ў маі, прывядзем такую-ж табліцу, як для красавіка.

Лік дзён з навальніцамі	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Сума
Лік станцый . .	2	9	17	19	16	8	2	2	0	0	1	76
Лік станцый у %%	3	12	22	25	21	10	3	3	0	0	1	100

Як бачым з таблічкі, большасць станцый (68%) адзначае ад 2 да 4 дзён з навальніцамі. Даволі многа выпадкаў адзначана з вялікай колькасцю навальніц—10 дзён адзначыў п. Горкі (Старобінскі р-н).

У заключэнне прывядзем два апісанні навальніц, зробленых самімі назіральнікамі.

1) Ст. Віцебск „19 га красавіка 1934 года наглядалася другая навальніца ў гаду. Надвор'е да 13 гадзін было наступнае: воблачнасць—AST (высока-слоістая) і Acu (высока-кучавая), вецер паўднёвы, 5 м/сек., ціск паступова падаў. Толькі з 13 гадзін небасхіл прыняў хаатычны выгляд. Воблачнасць была на розных вышынях і рознай формы, былі Ast (высока-слаістыя), Cist (перыста-слаістыя), Acu(высока-кучавыя), StCu (слоіста-кучавыя) і месцамі мошчныя CuNb (ліўневыя або гразавыя) з добра развітымі вяршынамі. Вецер стаў заходні, 5 м/сек. З 14 г. з захаду сталі насоўвацца сваімі аснаваннямі CuNb (ліўневыя або градавыя). Ціск стаў хутка ўзрастаць. У 14 г. 03 м. на захадзе разразіўся першы ўдар грому. Навальніца з кожнай мінутай набліжалася. Працягласць паміж маланкай і громам была 1 сек. Гэта быў самы блізкі ўдар.

У 14 г. 10 м. пашоў дождж, які за час навальніцы даў ападкаў 3,9 мм. Вецер увесь час хістаўся ад захаду к поўначы. Навальнічныя воблакі рухаліся з захаду на ўсход. Апошні ўдар быў на ўсходзе"

Назіральнік А. Якубоўскі.

2) п. Задні Бор, Бялыніцкага р-на. „2-га мая пачалася навальніца. Навальнічная хмара рухалася з паўднёвага ўсходу на паўночны захад. Хмара прайшла стараной і толькі краем захапіла в. Задні Бор. У 17 г. 55 м. пачаўся дождж і град, які шоў да 18 г. 05 м. У вёсцы град разбіў вокны і пашкодзіў капусную расаду".

Назіральнік С. Касцяневіч.

Н. Малішэўская.

Друкарня БелАН. Зак. № 253. Гарліт № 4351. Тыраж 600 экз. 13 стар.